

Felelős szerkesztő és kiadó: Dr. MAYER OSZKÁR.

IV. Évfolyam.

Ujvidék, 1913. június 1. vasárnap

42. szám.

Törvényhatósági közgyűlés.

Ujvidék sz. kir. város törvényhatósági bizottsága csütörtökön, május hó 29-én délután 4 órakor *Matkovičs Béla* főispán elnöklete alatt rendes közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán 31 pont szerepelt ugyan, de közérdekű voltánál fogva nagyobb érdeklődésre csak a rendőrség fejlesztése, a rókusi templom ügye, a tűzoltói intézmény fejlesztése, a régi gimnázium értékesítése, az utász- és árkász laktanyák építése tarthatott igényt.

A közgyűlés iránt valami nagy érdeklődés nem mutatkozott és különösen a közgyűlés elején a városatyák oly gyér számban jelentek meg, mintha már a kánikulai napok következtek volna el, csak lassan-lassan gyülekeztek a tárgyalás alatt, úgy hogy már a napirend fele le volt tárgyalva, mire a szokott számban a városatyák összegyűltek.

Nagyobb viták nem is voltak, majdnem valamennyi pontnál egyhangulaga tanács javaslata fogadtatott el.

A közgyűlés részletes lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Ujvidék szab. kir. város törvényhatósági bizottsága május hó 29-én tartott ülésén *Matkovičs Béla* főispán elnökölt, jelen voltak a tanács részéről: dr. *Demetrovičs Vladimir* kir. tanácsos, polgármester, *Profuma Béla* alpolgármester, dr. *Tapavicz György* árvaszéki elnök, dr. *Szabó Lajos* tiszti főügyész, *Payerle Nándor* rendőrfőkapitány, *Forster Géza* tanácsnok, *Orbán Ignác* műsz. tanácsos, dr. *Wiesinger Jenő* közgyám, dr. *Jahn Róbert* főszámvevő, *Profuma Róbert* tanácsnok, dr. *Kungl Károly* levéltáros, dr. *Marczekovich* főügyész, *Lákics János* aljegyző, *Bosnyakovits István* számvevő, dr. *Wagner Károly* h. tiszti főorvos, a törvényhatósági bizottság tagjai közül: dr. *Szlezák Lajos*, *Grossinger János*, dr. *Kassowitz Armin*, dr. *Mayer Oszkár*, dr. *Amon Pál*, dr. *Königstättler Ottó*, *Königstättler Dusan*, *Szlávy János*, *Megyési Ferenc*, *Ernst József*, dr. *Lusztig Nándor*, *Urbán Ignác*, dr. *Freund Ede*, dr. *Szvinyarev Miladin*, dr. *Gál Ödön*, *Gály József*, *Krón Richárd*, *Irsay Antal*, *Obradovics Gyóka*, *Móga Tósa*, *Rákics Glisa*, *Stojkovits Száva*, *Hoffmann Miksa*, *Dietzgen Gábor*, *Dietzgen Imre*, *Gerič István*, *Kurz Kornél*, *Balassa Henrik*, *Brunner Ede*, *Herzog István*, *Schubert Rezső*, *Menráth József*, dr. *Kubinyi Károly*, *Ludwig József* és *Winkle István*.

Rendőrség fejlesztése.

A rendőrség fejlesztésére rendelkezésre bocsátott 16000 koronából 3 detektív állás töltetik be ideiglenesen, a rendőrlégénység javadalmazása pótoltatik és a bejelentési intézmény fejlesztetik.

Gazdasági oszloklakások

A miniszteri leirat a vonatkozó szabályrendelet alkotása tárgyában tudomásul vétetett.

Polgármesteri jelentés.

A március, áprilisi közigazgatás menete rendes, a közegészségügy, főleg a gyakori vörhenyesetek miatt kedvezőtlen volt.

Szőlőtelepeldelgenítési kérvények.

Horváth József, *Mokus András*, *Szalkay Sándor* és tarsi szőlőtelepeldelgenítési kérelmük tekintetében a tanács elutasító javaslata *Gály József* ellenindítványával szemben a polgármester felszólalása után elfogadtatott.

Tisztviselőtelepi kérvények.

Dr. Kemény István, *Göögös Árpád*, *Wildpret Péter*, *Kovács Irma* és *Payerle Nándor* tisztviselőtelepi elidegenítése iránti kérelmüknek hely adatott. *Dr. Stefanovičs Zsárkó* abbéli kérelme, hogy a tisztviselőtelep beépítési kötelezettségére megszabott határidő meghosszabbítottassék, teljesített.

Területkártalanítások.

Dr. Bruck Géza kisajátított területért ölenként 40 K szavaztatott meg, *Ziegler Ferencnek* pedig a kisajátított területért dr. *Szlezák Lajos* hozzájárulása után 1550 K.

Kisebbségi ügyek.

Bölcsök Márton keramitszegélyköltség leírás kérelmének hely adatott, míg *Peklió Béla* és *Linarics Vilmos* engedményleírása iránti kérvénye elutasított. Ugyanez volt a sorsa dr. *Deák Imre* visszatartott fizetése iránti kérelmének is. *Weisz József* jövedék-hivatali pénztárosnak szabadság és 400 korona segély szavaztatott meg. *Deutsch Mór* szerződésfeltétel módosítási kérvényének hely adatott, az orsovi petróleumgyárral kötött szerződés egyik pontja akként módosított, hogy a felmondás 10 évről 20 évre hosszabbított meg. A szerb hitközség a szalajkai iskola céljaira 3200 korona segélyt kapott, a villamos vasut abbéli kérelme, hogy a Duna-utcai vonal meghosszabbítása elengedtesék, elutasított azzal, hogy a tanács csak megfelelő rekompensációk ellenében hajlandó a kérelem teljesítésére, egyébként a kiépítéshez ragaszkodik. *Dr. Ofner Mór* tiszti főorvosnak három havi, *Vései Elek* tb. főkapitánynak 6 heti szabadság engedélyeztetett.

A rókusi templomügy.

Az ujvidéki rkath. hitközség 50 holdnyi ingatlan javadalmának átengedését és illetve ezen terület átadását kérte, arra való utalással, hogy még 1906-ban a közgyűlés miniszteri jóváhagyással a jóváhagyó rendeletben meghatározott célra ezt az ingatlan a hitközségnek átengedte. Emlékeztetes, hogy 1906-ban, miként eza vonatkozó közgyűlési jegyzőkönyvben benne is van, a törvényhatóság 50 holdnyi ingatlan abból a célból engedett át a kath. hitközségnek, hogy Virág István részére egy új (rókusi) plébánia szerveztessek, amely határozatot a miniszter azzal hagyott helyben, hogy eme ingatlan jövedelme tökéletesítessék és ha templom és plébánosi lak létesült, a plébánia jövedelmét gyarapítsa. E határozat foganatosítása, mert Virág Istvánra nézve időközben tárgyalanná vált, elmaradt. A tanács a tárgynak a napirendről való levételét indítványozta azzal a határozott hozzáadással, hogy az ügy további tanulmányozására az érdekelt egyházi hatóságokkal tárgyalásra és a gazdasági bizottságban leendő megvitatásra szorul. *Dr. Amon Pál* bizottsági tag a tanácsi javaslathól azt vélte kiolvadni, hogy ez az ügy véglegesen lekerül a napirendről, miért a tanácsi javaslat kiegészítését ajánlotta.

Gály József pedig az új plébánia szervezése mellett érvelt. A polgármester felvilágosító magyarázata után a tanács javaslata fogadtatott el, mely szerint az illetékes tényezőkkel előzetes tárgyalás után újabb javaslat fog tétetni eme 50 hold ingatlanok átengedése tárgyában a cél megjelölésével.

A régi gimnázium értékesítése.

A régi gimnázium némi átalakítással, részint bérbeadás útján, részint hivatalok (rendőrség, javadalmi-, orvosi hivatal, tűzoltóság, vegyi állomás) elhelyezésével fog értékesítettetni.

A tűzoltói intézmény fejlesztése.

Közóhajnak felelt meg a városi tanács ama javaslata, hogy a tűzoltói intézmény fejlesztésére már f. évi július 1-től kezdődőleg 3000 korona fordítottassék akként, hogy ezen összegből az önkéntes tűzoltóság éjjeli őrsege díjaztassék, éjjeli szolgálata öt pár, nappali szolgálata két pár ló rendelkezésre bocsátassék, az éjjeli őrsegre külön 500 koronáért butorzat szerztessek be és végül még ezenfelül egy hivatásos tűzoltóparancsnoki állás létesítessék, mely utóbbi új és állandó tisztviselői állásként kreáltassék addig is, míg a vízvezetési kérdés megoldásával a hivatásos tűzoltói intézmény szervezhető lesz, mely javaslattal *Krón Richárd* erészbeni indítványa elintézettnek tekintetett. *Krón Richárd* keveselte a felvett összeget, azzal érvelvén, hogy azzal az intézmény tervezett fejlesztése meg nem valósítható. *Ludwig József* közkutak furását sürgette. A polgármester felszólalása után a tanács javaslata elfogadtatott, *Krón Richárd* is a javaslat mellett szavazott.

Laktanyaügy.

Az utász- és árkász laktanyák építése tárgyában a tanács indítványozta, hogy a polgármester felhatalmaztassék egy olyértelmű nyilatkozat aláírására, mely szerint a város hajlandó a beszállásolási törvény értelmében eme laktanyákat megépíteni. *Dr. Kubinyi Károly* hosszasan, de sürű közbeszólásokkal kísért beszédben a tanácsi előterjesztés ellen azzal érvelt, hogy a laktanyaépítés tulnagyo áldozatot igényel a város részéről, hogy ez az áldozat nem térül meg a város lakosságának ilyen természetellenes szaporításával, hogy a város fejlődésére semmi előny nem jár a katonaság szaporítása s hogy ha erre a laktanyákra szükség van, azokat a hadügyi kincstár ugyis megépítteti.

Dr. Szlezák Lajos a közgyűlés élénk helyeslése mellett cáfolta meg az előtesszőlő érveit, különösen kiemelve, hogy más városok valósággal versenyeznek azért, hogy még a legnagyobb áldozatok árán is katonaságot kaphassanak és meggyőzően kimutatta, hogy még anyagi áldozat árán is, a város nem mondhat le eme most kinálkozó kedvező alkalomról, amidőn kilátása van műszaki zászlojalk idevaló elhelyezésével a város fejlődésének egy újabb és nagy lendületet adni.

A dr. *Szlezák Lajos* felszólalását követő élénk tetszés után a közgyűlés tulnyomó többsége a tanács javaslatát fogadta el, ami ellen dr. *Kubinyi* felebbezést jelentett be.

A közgyűlés tárgysorozatba 6 órára le volt tárgyalva, mikor is elnöklő főispán a közgyűlést berekesztette, a jegyzőkönyv hitelesítésére június 2-ának d. e. 11 óráját kitűzte, jegyzőkönyvhitelesítőikül dr. *Amon Pál*, *Königstättler Dusan* és dr. *Lusztig Nándor* biz. tagokat kérvén fel.

A diszközgyűlésből.

A vasárnapi diszközgyűlésen dr. Szlezák Lajos országgy. képviselő ünnepi beszédét és Matkovits Béla főispánnak a beszédre adott választát az alábbiakban szó szerint közöljük:

Dr. Szlezák Lajos beszéde.

Tisztelt diszközgyűlés!

Méltóságos főispán ur!

A modern technika vívmányai közül a legutóbbi időkben kivált egy találmány: a repülőgép.

Alkotott az emberi lángelme, tudás, szorgalom és találmányosság a technika terén bizonyára sok nagyot és csodálatraméltót, de hatásában és a hozzáfűződő érdeklődésben általánosabbat és jelentősebbet mint a repülőgépet, nem teremtett.

Míg a technika egy-egy nagy találmánya iránt ugyszólván csak a szakörök érdeklődtek, azok, kik az új alkotással dolgozni, vállalkozni, nyerni akartak, addig a repülés problémájának fejlődését minden újabb fázisában az egész művelt emberiséget átható lázas érdeklődés és lelkesedés kísérte.

De bármily nagy legyen eredményeiben és hatásában a repülés problémájának a megoldása, ezt az általános érdeklődést és lelkesedést tisztán materialis motívumokkal megmagyarázni nem lehet.

Hiszen nem lehet még biztos ítéletünk és mértékünk e hatások mérlegelésére.

Sejtjük, hogy ha a tőkélyhez közeledő repülőgépet mint befejezett alkotást áll előttünk, az állami és gazdasági élet ezernyi vonatkozásában, a forgalomban és hadászati ban most uralkodó sok axióma és talán sok ethikai fogalom is össze fog omlani és azok helyébe újak támadni, de ki lesz e nagy evolúcióban a nyertes és ki a vesztes, az ma még beláthatatlan titok előttünk.

Eppen ezért csak érzelmi és ethikai okok bevonásával lehet a repülés problémája iránti egyetemes nagy érdeklődést és lelkesedést megmagyarázni. Akik évezredek óta a repülés problémájának megoldásáért lángoltak, éltek, dolgoztak és meghaltak, nem érdekből tettek ezt.

Az érdek nem szül hősokeket, fanatikuskokat és vértanukat. Ilyeneket csak az eszméért való rajongás teremt. Meghalni csak ideálokért érdemes.

És ez az ideál ott szunyadozott már a mitológiai emberiség lelkében is abban a gondolatban és érzésben kifejezve, hogy a nagyobbra teremtett emberi lélek sohasem tudott belenyugodni a röghözkötöttség sivár tudatába és ellenáthatatlan vágyal iparkodott megközelíteni a véges határokon túlfekvő világot.

A cinismus nevethek ezen emberi ábránd felett, de a legrealisabb gondolkodás is megtalálja benne a repülés problémájának korszakotalkotó jelentőségét.

Valóban méltó és komoly tárgy a férfiúi ambícióknak e problémaért *sikra szállani* és eszeledni.

Főispánunk szerencsés és bátor kezdeményezése folytán a mi városunké a dicsőség, hogy a hazai aviatika érdekében az első jelentősebb társadalmi mozgalom megindult, a mi városunké, amely a derék hadi pilótáknak is elsőnek nyújtott szerető, meleg otthont honi földön.

Bevallom sokan voltunk, akik a főispán ur Ó Méltóságának kezdeményezését e téren némi aggodalommal fogadtuk.

Aggódtunk, vajjon az országos nyomasztó gazdasági viszonyok között meglesz-e a mozgalomnak a célhoz méltó anyagi sikere és aggódtunk, vajjon a külpolitikai helyzet és azzal kapcsolatban a mi speciális nemzetiségi viszonyaink nem teszik-e kockára az erkölcsi sikert is?

A legkevesebb, amivel az eszme kezdeményezőjének tartozunk, annak lojalis és nyílt bevallása, hogy, hála Istennek, tévedtünk.

A fényes anyagi siker megnyugvással tölthet el mindenkit, ki anyagi áldozattal vagy munkával a nagy mű sikeréhez hozzájárult. Ami pedig második aggodalmunkat illeti, igazán az ünnepségek ihletszerű bevezetésének

kell mondanunk a fenséges főherceg ajkairól fogadtatása alkalmából elhangzott ama szavakat, hogy e város minden polgárát, beszéljen bármely nyelven és imádjá az Istent bármely templomban, a magyar haza egyformakép hű fiának tekintni.

És ezen ünnepélyek egész zavartalan lefolyásában csakugyan imponálóan és méltóságteljesen domborodott ki e város társadalmi és kulturális egysége és ereje, nemzetiségi és felekezeti egyetértése és békeszerete.

Hogy ezeket a királyi család egyik fenséges tagjának, a magyar kormány tagjainak és a messze földről idesereglett idegenek ezrei előtt demonstrálhattuk, hogy mindezek azzal a benyomással távoztak el körünkből, hogy e várost áldozatkész, céltudatos, hűadni és élni törekedő kultúrmei lakja, melyről megemlékezni érdemes, ezt az erkölcsi nagy sikert minden anyagi eredmény felé helyezem.

Hogy Méltóságod böles és bátor inventióval megadta az eszmét, lankadatlan buzgalommal és szeretettel összegyűjtötte a sikerhez szükséges erőket és dicsőségesen befejezte a városunk javára vállalt nagy munkát, ezt fejezi ki törvényhatósági közgyűlésünk mai egyhangu határozata.

Nem kételkedem, hogy Méltóságod megelégedéssel és szeretettel fogja fogadni hálánk kifejezését, mert hiszen a közpályán működő részére nincs szebb és értékesebb jutalom mint azoknak hálája és elismerése, kikért fáradozott.

E köszönethez még egy kérést és egy ígéretet akarok hozzáfűzni.

Azt a kérelmet, hogy Méltóságod ezentul is karolja fel városunk haladásának ügyét azzal a szeretettel és energiával, melyet eddig is tanusított és legyen meggyőződve, hogy e közhasznú tevékenységében mindnyájunkat lelkes munkatársaiként fog maga körül látni.

A főispán beszéde.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A törvényhatósági bizottság a város egyetemét képviseli, a törvény ennek elnökeül rendeli a főispánt, ezen törvényes szerv az, mellyel negyedik éve működöm együtt, ezen intézménnyel a legszorosabb kontaktusban áll a város kormányzatával megbízott főispán. Ez okból esik nekem rendkívül jól mai megtisztelő jóindulatok s ezért tekintem különös megtiszteltetésnek a mai határozatot.

Akkor, amidőn élere álltam az aviatikai mozgalomnak, tisztában voltam azzal, hogy az aviatikának szüksége van Ujvidékre, mint ahol a szükséges eszközök ilyecélú propagandára együtt vannak, de átlátam azt is, hogy Ujvidéknek is ép oly mértékben szüksége van az aviatikára, mert tudtam, hogy egy ily országos mozgalom mily nagyot képes lendíteni egy városban, tudtam s előre láttam, hogy ebből nem csupán időleges anyagi haszon, hanem rendkívüli közvetett erkölcsi eredmény is fog hárulni városunkra.

Dicséret adassék mindazoknak, kik ez eseményeknek rendkívüli horderejét mindjárt átlátták s segítségemre siettek. S itt engedjék meg nekem, hogy az elismerés pálmakoszoruját, melyet a tekintetes törvényhatósági bizottság nekem átnyújtani kegyes volt, apró ágakra bontva, szétoszthassam azon lelkes hölgy- és úri gárda tagjai között, kik az ügy iránti lelkes buzgalommal, óriási fáradság és munka árán a sikert elérni segítettek.

Hálás köszönet illeti a helybeli nőegyletek igen tisztelt elnöknőit és tagjait, kik a gyűjtés és jegyarusítás nehéz munkáját végezték, köszönet illeti a tekintetes törvényhatósági bizottságot, mely nem csupán erkölcsi, hanem anyagi támogatásban is részesítette a mozgalmat, hálát kell tolmácsolnom a tekintetes tanács tagjainak, a szakbizottságok fáradhatlan vezetőinek és tagjainak, a hadsereg, honvédség, különösen pedig akiket legelől kellett volna említenem, a légi flotta hőseinek s mindazon szíves támogatóinknak, kik részben buzgó munkálkodásukkal, részben anyagi hozzájárulásaikkal a fényes erkölcsi és anyagi sikert biztosítani szívesek voltak.

Ma, amikor a politika viharja dul az országban, amidőn vallási és nemzetiségi harcokről hallunk minden felől, Ujvidék város

társadalma felülemelkedett az emberi alacsony szenvedélyek fölé s mindent félretéve összefogott egy magasztos ügy diadalrajtuttatása céjából.

Ez alkalmából a város magas kulturális érzékéről tettük le a vizsgát a ország-világ színe előtt s hogy mily eredménnyel, arról tanuskodik nemcsupán az elért tekintélyes anyagi eredmény, de kiállították a bizonyítványt az itt járt igen magas és előkelő vendégek legfőbbekesebb elismerésük nyilvánításával.

En ugy vélem, ezen dátummal Ujvidék városa egy új korszakba lép, melynek kapuját a jövőbe pillantva egy jobb korszak hajnalát látom derengeni. Megnyitva látom az utat az anyagi és erkölcsi jólét felé, amely után én szívesen, lelkesen haladok továbbra is, s arra kérem a tekintetes törvényhatósági bizottságot s e város művelt érzesű közönségét, támogassanak engem továbbra is eddigi kegyes jóindulatukkal, melyet hálásan köszönök.

HIREK.

Matkovits Béláné, a vöröskereszt egyesület központi választmányának tagja. A magyar vöröskereszt-egylet 31-én tartott rendes országos közgyűlésén, melyen Josipovics Géza horvát, minster elnököt, Matkovits Béláné urnó Oméltósága az egyesület központi választmányának egyik tagjává választották meg. Eme választmány tagjai között többek között helyet foglalnak Csernoch János hercegprímás, Kazay József báró, Pálffy Miklós herceg, gróf Choitek Rezsőné, gróf Szapáry Gyuláné, Zichy Sarolta grófnő és országunk társadalmának több előkelősége.

Díjkiosztás a kirakatversenyről. Az ujvidéki kirakatverseny Rendezőbizottsága és bíráló tanácsa f. é. június hó 1-én vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében fogja a kirakatversenyben díjazott cégeknek és kirakatrendezőknak az érmeket, okleveleket, pénzjutalmakat ünnepélyesen kiosztani, mely alkalomra a hatóságokat és a kereskedelem minden barátját ezennel tisztelettel meghívjuk. *Ujvidéki kirakatverseny rendezőbizottsága.*

Halálozás. Lapunk zártakor vesszük a lesújtó hírt, hogy özv. Molnár Miklósné szül. Poór Matild életének 76. évében Zomborban hirtelen elhunyt. Az elhalálozottban dr. Molnár Károly udv. tanácsos, a megyei munkapárt elnöke, Molnár Hugó ref. lelkész és Winkler Istvánné édes anyjukat gyászolják. Holttetejét Ujvidékre szállítják és itt helyezik vasárnap délután 5 órakor nyugalomra. A gyászszertartás a Winkler-féle palotából lesz. — Elhalálozott özv. Kuhn Jánosné sz. Lafleus Janka életének 56. évében.

Hivatalos órák a városházán. Június 1-étől kezdődőleg a városházán a hivatalos órákig 8—1 tartanak. Ez a beosztás szeptember 1-ig marad érvényben.

Vasuti szerencsétlenség. Szerdán hajnalban a 972. sz. tehervonat haladt Karlócáról Beska felé. Az erős emelkedést a gép ugylátszik nem bírta el és néhány kocsi a lejtős és kanyargós pályáról lefele siklott, még pedig 80 kmnyi sebességgel. A kocsik egy része a pályáról jobbra balra esett, egy része pedig a sineken futott össze, illetve tört pozdorjává. Az egyik fékező, Czöndör Péter, a kocsirol lebuokott és erősebb sérüléseket szenvedett. A forgalmat a szerdai nap folyamán átszállással bonyolították le. Csütörtökön a forgalom az akadály elhárításával ismét helyreállott.

Demke közgyűléső. Az osztálynak 1913. évi május hó 25-én megtartott közgyűlésén elnökké választott dr. Zoltán Sándor az elnökséghez 1913. évi május hó 30-án kelt levelében lemondván elnöki tisztéről, 1913. évi június hó 15. napjának délelőtti 11 órájára a Magyar Kaszinó helyiségében rendkívüli közgyűlést és a következő tárgysorozattal: 1. Elnökválasztás. 2. Netáni egyéb indítványok, melyek f. é. június hó 14. napjáig Bruck Ferenc alelnöknél írásban benyújtandók.

Írnoki kinevezés. Az igazságügyminiszter, Jovanovits Boriszláv ujvidéki kir. törvényeszéki díjnokot a nagyszentmiklósi kir. járásbíróshoz írnoökká nevezte ki.

Szenzációs labdarugómérkőzés. Vasárnap, június hó 1-én, d. u. 5 órakor az UTK. ártézi fürdő mellett új sporttelepén, délmagyarország bajnokeszete, a „Bácska” II. csapata az UTK. csapatával mérkőzik, mely mérkőzés iránt oly általános nagy érdeklődés mutatkozik, hogy a vasárnapi footballmatch az idei footballsaison egyik kimagasló eseménye lesz. A bajnokeszete — amint mi a szabadkaiak lokalpatriotizmusát, ismerjük — nem tisztán II. csapatbeli játékosokat küld ide, hanem abajnokeszete elsőrangú játékosai is itt lesznek, úgy hogy Ujvidéknek még alig látott érdeklődést, ideigzigató mérkőzés szemtanúi leszünk. A mérkőzés pont 5 órakor kezdődik és a belépődíjak változatlanul a régi mérsékelt propaganda árak lesznek.

Nyári mulatság. Az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör” ma vasárnap 1913. évi június hó 1-én a „Polgári lövölde” kertjében a cs. és kir. 96. gyalogezred zenekara közreműködésével táncos egybekötött dalnappályt rendez. Beléptidij személyenként 1 korona. Kezdeté délután 4 órakor. Tánca este 7 órakor. Műsor: kezdete d. u. 6 órakor. 1) Katonazene. 2) „Dalárinduló”, karének. 3) Zenekar. 4) „Népdalegyveleg”, karének. 5) Gyenizse Károly magánjelenete. 6) „Távolban”, karének. 7) „A piktor”, Lappy. 8) „Táncdal”, karének. 9) „Bordal”, karének. 10) „Szerenád”, karének.

Káplánok áthelyezése. Az érseki hatóság Kindl Antal Dunabökönyből Temerinbe, Barth Benedek Bácsorsárdoról Dunabökönybe, Talesik József Bácsföldvárról Bácsorsádra kápláni minőségben áthelyezte.

Határrendőrségi áthelyezések. A belügyminiszter az ujvidéki m. kir. határszéli rkaptányság kerületében a következő áthelyezéseket rendelte el: dr. Földes Imre fogalmazót Ujvidékről Palánkára kirendeltségvezetővé, Herkely Lajos s. fogalmazót, Palánkáról Ujvidékre, dr. Kemény István s. fogalmazót Gyekenyesről — Ujvidékre, Bodor Zoltán fogalmazót Gyakornokot Ujvidékről — Gombosra kirendeltség vezetővé, továbbá Pap József hivatali tisztet Ujvidékről — Budapestre a határrendőrség detektív testületéhez, Hubai Manó hivatali segéd tisztet Brassóból — Ujvidékre szolgálatra berendelte. Az elrendelt áthelyezések 8 nap alatt foganatosítandók. Az áthelyezett fogalmazási tisztviselők egyidejűleg a tolonceljárás és rendőri büntető bíraskodásra felhatalmazottak.

Uj hajóállomások. A magyar kir. folyam és tengerhajózási r. t. Ujpesten, Vácon és Esztergomban aruforgalomra berendezett új állomásokat létesített, melyek az összes többi állomás egymásköztli forgalmában részt vesznek.

Apollo színház. Az Apollo mozgófénykép-színház legújabb műsora ujdonságokban gazdag. A slágerek a következők: a városi színházban: „Komédiásvér” Nordisk dráma 3 felvonásban, „Nadrágtartó” humoreszk Susanna Grandais fellejtével és a „Miliomos és a fegyenc” amerikai dráma, a sétatéri mozgóban: „A sors csapásai” 2 felvonásos dráma, valamint „May mint zsoké” és „Móric a balkánháborúban” című vígjáték lesz. Hétfőn és kedden „A gonosz apa” című dráma lesz hivatva a közönség érdeklődését felkelteni.

Nincs elegáns nő, ki ne használna a Földes-féle Margit krémet és Margit szappant, mert a Földes-féle szépítő szerek a legjobbak az egész világon.

A cseosemő fejlődésében legveszedelmesebb kor az elválasztás időszaka, mert ha a táplálkozásban ekkor hibát követnek el, belfürdőt emészt a gyermeket. Az orvosvilág manapság a Phosphatine Falières gyermektápszert ismeri el a legkínzóbb oly gyermek-tápanyagnak, amelyről egyetlen szülőnek sem szabad megfedkeznie akkor, amikor a gyermek elválasztását eszközöli. Egy nagy doboz — mely elegendő 3 hétre — 3 korona 80 fillér. Főraktár Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest V. Szabadság-tér.

Felhívás a „Bártfagyógyfürdői Otthon” igénybevételére. Bártfa város közönsége az e célra rendelt alábbi Bártfagyógyfürdőben a fürdő igénybevételének megkönnyítése végett Otthont létesített, amelyben a május hó 15-től szeptember hó 30-ig terjedő évszakban lehet lakást kapni és pedig: a) turisták ágynemű használatával és világítással, valamint kiszolgálattal együtt mérsékelt áron családtagjaikkal legfeljebb két szobát, legfeljebb hét napi időtartamra; személyenként 60 fillér áron, naponként számítva; b) magyar honosságú, vagyontalan és csekély jövedelemmel bíró betegek és pedig a cs. és kir. közös hadseregben és a m. kir. honvédségnél tényleg szolgáló katonatisztek, állami törvényhatósági, városi és községi tisztviselők és hivatalnokok, tanítók; — honosságukra, valamint jövedelmükre való tekintet nélkül: lelkészek, orvosok, tanárok, hírlapírók, művészek és mindazok családtagjai, ágynemű használatával és világítással együtt kedvezményes áron, családtagjaikkal együtt legfeljebb két szobát, legfeljebb másfél hónapi időtartamra; — szobaár 1—2 személyre: 6, 7, 8, 10, 12, 14, 15, 16 korona hetenként; pótdíj minden további személy után, 12 éven alóli gyermeket nem számítva, 2 K hetenként, — kiszolgálási díj hetenként és szobánként: 1 K 40 f; c) magyar honosságú szegény betegek és azok családtagjai ágynemű használatával kiszolgálással és világítással együtt teljesen ingyen, legfeljebb egy szobát kaphatnak, legfeljebb másfél hónapi időtartamra. — Az a) pontban említett mérsékelt áru szobákat a gondnoknál Bártfagyógyfürdőben a jelentkezés sorrendjében lehet bérelni. A b) és c) pontokban említett kedvezményes áru és ingyenes szobák igénybevételének engedélyezése iránt a városi tanácshoz kell Bártfán csak igazolt szegénység esetében bélyegmentes kérvényt benyújtani. Ezen szobák csakis egy fél, egy vagy másfél hónapra kaphatók a tanács beosztása szerint. A városi tanács a folyamodót a kérvény miként történt elintézéséről írásban értesíti. Bártfán és Sárosvármegye területén lakó jelentkezők elsősorban veendő figyelembe. A folyamodványban be kell jelteni, hogy a folyamodó ingyenes vagy kedvezményes áru, utóbbi esetben egy, vagy két szobát kér-e és mily árut; fel kell sorolni az összes családtagok neveit, akik a folyamodóval az Otthonban megszállani szándékoznak és ezek közül a 12 éven alóli gyermekek korát is megjelölni; végül a lakás szándékolt igénybevételének tartalmát bejelenteni. Akik nem Bártfán laknak és a városi tanács előtt ismeretlenek, a magyar honosságukat, a vagyoni, jövedelmi viszonyaikat az illetékes helyi hatóság bizonyítványával, az illető esetekben tényleges szolgálati alkalmazást a hivatalfőnököknek a kérvényre vezethető igazolásával, végül a folyamodó és az Otthonban megszállani szándékozó családtagjainak ragadós betegsége, seb, bőrkíteg vagy fekély és undort

gerjesztő egyéb bajtól való mentességét ható sági orvos bizonyítványával kötelesek a folyamodás alkalmával igazolni. Ily orvosi bizonyítvány az Otthon bármely lakójától követelhető. Ha valamely folyamodó a tanács felhívására, ennek kézbesítésétől számított 8 nap alatt nem terjeszti be a kívánt bizonyítványt, ezen mulasztása a lakás engedélyezése iránti kérelemtől való elállásnak lesz véve. A következő évre való előjegyzésnek nincs helye, mivel az illető évi március hó 1-je előtt érkező folyamodványok figyelembe nem vehetők. A gyógy-és zenedíjak fizetése alól való felmentés, valamint a fürdőik ingyenes, vagy kedvezményes áron való kiszolgáltatása a fürdőbiztos, illetőleg a fürdőigazgatóság hatáskörébe tartozik s ez irányú kérelmeknek a lakás iránti folyamodványokban való előterjesztése nem lesz figyelembe véve. Egy szobában, ha ugyan ez a berendezés változtatása nélkül lehetséges, legfeljebb négy egyen szállásolható el. A lakók cselédjei az Otthonban csak kivételes esetekben, külön engedély alapján helyezhetők el, melyet a lakásra vonatkozólag előírt szabályok szerint kell kérelmezni a lakos iránti kérvényben. Az Otthonban lakóknak elemezés nem lesz kiszolgáltatva. 2

Ragályos betegségek terjesztésében nagy szerepe van a házi poloskának. Ha ezen veszedelmes férgektől alaposan meg akarunk szabadulni, úgy a fővárosban már kipróbált és bevált „Löcherer Cimexin“-t használjuk, mert mindenütt használható, nem piszkít, szaga nincsen és nemcsak a poloskát, de ennek petéit is nyomban elpusztítja. Svabot, ruszlit, hangyát kiirtani, szörmeuhákat mely kár ellen megóvni csakis a „Löcherer Cimexinnel” lehet. Beszerezhető: Herczog István gyógyszerháza Ujvidéken és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerésznél Bártfán.” 11—30

Közgazdaság.

Dijkedvezmény az államvasutaknál.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert hivatalos értesítés szerint a kereskedelemügyi m. kir. miniszter az őszi tömegforgalom alkalmával beállható kocsihiány enyhítésére s illetve a sóhiánynak elejét veendő, a folyó évi június hó 1-től folyó évi augusztus hó 15-ig terjedő időközben szállítandó s bérmentetlenül feladásra kerülő sóküldeményekre a magyar kir. államvasutak vonalait, illetve a következő díjkezdőket engedélyezte:

a) Kocsinkint és fuvarvelelenkiót legalább 1000 kg-ért való díj fizetés mellett az V-b kivételes díjszabásnak 10 (tíz) százalékkal rövidített díjtételeit,

b) kocsinkint és fuvarvelelenkiót legalább 1500 kg-ért való díj fizetés mellett az a) alatti mérsékelt díjtételek alapján eredményező fuvardíjból kocsihasználási jutalék fejében kocsinkint 3 korona engedményt.

Ezen intézkedésnek az a célzata, hogy az érdekeltség őszi sószükségletének folyó évi augusztus hó 15-éig való elszállítására ösztönöztesse.

Egy legalább két polgári iskolát végzett jó házból való fiut fűszerüzletembe

TANONCNAK felveszek.

LUDWIG JÓZSEF.

Énekesek, papok, tanítók véleménye a SIROLIN „Roche“-ról:

A légzőszervek megbetegedéseinél.

K. S. udvari operaénekese.

Erősen köhögtem és Dr. S. ur rendelésére Sirolin „Roche“-t használtam — A siker lényeg volt.

L. Sch. tanító, C.-L.-ben.

Gyakori és máksá gégéjében szenvedtem. A Sirolin „Roche” enyhített szenvedésemet. A szernek étvágygerjesztő hatása is van.

Influenzánál, asthmánál, tüdőbajknál a Sirolin „Roche” nélkülözhetetlen háziszor, hatása erősítő a tüdőre és az egész szervezetre. A Sirolin „Roche”-nak pompás ize van és különösen alkalmas óvatossági kuráknak. Sirolin „Roche“-t minden gyógyszerárban kapni.

R.Sp. plébános W.-ben (Elszász).

Tüdőhurutomat a Sirolin „Roche” igen gyorsan enyhítette és a gyógyulás rövid idő alatt állott be.

H. B. énekművész Z.-ben.

A Sirolin „Roche” több mint 1 év óta nagy-szerű szolgálatokat tesz. A nagyközség figyelmét a kitérő szerre egy szaklapban fel fogom hívni.

459. sz. 1913. végrh.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 457. sz. végzése következtében dr. Freund Ede ujvidéki ügyvéd által képv. B. Berger wieni cég javára 172 K 42 f s jár. erejéig, 1913. évi március hó 13. foganasított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 700 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. egy zongora nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 457. sz. végzése folytán 172 kor. 92 fill. tőkekövetelés, ennek 1912. évi december hó 17. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 53 K 10 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Ujvidéken, alperes lakásán Telecski u. leendő megtartására 1913. évi június hó 3-ik napjának délelőtti 9 órájára határidőül kitéve és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1913. évi május hó 21.

Basch Sándor, kir. bir. végrehajtó.

Első Ujvidéki szépségápolás!

Villanyvibrációval arcmaszáge! Haj eltávolítás, hölgyeknek arc és karról 5 perc alatt fájdalom nélkül. Bámulatos eredmény. Vidékre a szert pontos utasítással diszkrétan küldöm. Elhanyagolt archibák végleges eltávolítása. Szemölcs eltávolítás fájdalom nélkül. Szeplő, szemölcs ránesímítő krémek vidékre diszkrétan küldök. 4-10

SAKÁCS MELÁNIA asszony Kozmetikai Intézete Ujvidék, Temerini-ut 26. (Almási-u. sarkán.)

Csinos HAJTÓKOCSI

tetővel és leszedhető ülésel, valamint teljes lófelszereléssel eladó. — Bővebbet: Zrinyi Ilona-utca 9. sz. alatt. 39—

* Férfi-, női- és gyermek-*

.... divatáruház ....

Kossuth Lajos-utca 29. sz. a.

Legnagyobb választék mindentéle legújabb divat szerint készült férfi, női és gyermekruhákban és konfekciókban. 32-33

Szabott ár!

Szabott ár!

ERZSÉBET

:: szálloda. ::

Megérkezett hangversenykörútjáról

VAJDA DEZSŐ és FIAI

zenekara, aki ma és mindennap hangversenyez az étteremben.

42-52

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII., Losonci-u. 13.

Reklámunk óriási eredménye újabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembeszökőbb előnyöket biztosítunk.

Újabb előnyajánlatunk:

- 1 csoport 2 korona 50 fillér (19 drb.)
- 1 drb. üvegtölgely francia arc- és kézfinomító.
- 1 „ francia szappan (bármely illatban).
- 1 üveg francia parfüm
- 1 „ brillantin
- 1 könyv (60 lap) angol pouderpapír.
- 1 csomag dr. Heider-féle fogpor.
- 1 drb. francia fogkefe (esontnyálial)
- 1 csomag amerikai Shampón hajmosópor.
- 1 üveg valódi Johann Maria Farina kölnivíz.
- 1 drb. szekrény- és ruhaillat. (franc. Sachet-lap, összesen 19 drb. 2 korona 50 fillérrért.

Szállítások naponta, eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postaközbizetés érdekében v. utánvét mellett, minek költsége 84 fill. vagy a pénz előleges beküldése ellenében, amely esetben a 2 K 50 f vételárhoz 72 f esatolandó, Csomagolási költséget nem számítunk. — Tizenhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőnkét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

15-70

GROSZ és KRAUSZ butor és szőnyeg nagyáruháza UJVIDÉK.

Telefon 24.

34-52

52525252 52525252

Ipar és kereskedelmi takarékpénztár

:: részvénytársaság Ujvidék. ::

NYLAPTÖKE 700.000 K. TARTALÉKTÖKE 130.000 K.

Leszámitol váltókat, törlesztéses és kamatozó jelzálogkölesönöket nyújt ház és földbirtokra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Sorsjegyek vétele és eladása részletfizetésre is.

Betéteket 5 1/2%-os netto kamatozás mellett fogadunk el s felmondás nélkül folyósítunk minden betét összegét. 35-52

25252525 25252525

Ingyen ráfizetés nélkül becsérél öreg használt gramofonlemezeket újakra Wagner Hangszerkirály Budapest, József-körút 15. — Arjegyzék ingyen. . . . . Cimre ügyeljen. 12-100

Magy. Kir. Folyam- és Tengerhajózási R.-T. Ujvidék—Vukovár

Péntek ki-vételével naponta	Állo m á s o k	Péntek ki-vételével naponta
reggel		délben
8:45	é. Ujvidék	i. 12:10
8:10	i. Beocsin	" 1:00
8:00	Ófuttak	" 1:10
7:45	" Cserevics	" 1:25
7:30	" Bánostor	" 1:40
7:20	" Susek-Koruska	" 1:55
6:35	" Palánka	" 3:05
6:25	" Ilok	" 3:20
5:55	" Sarengrád	" 3:55
5:30	" Dunabölkény	" 4:30
5:05	" Opatovác	" 5:10
4:50	" Bácsújlak	" 5:35
4:10	" Vukovár város	" 6:35
4:00	i. Vukovár vasut	é. 6:50

WACHTL IMRE

elsőrangú, modern és vilanyosereő berendezett fehér, barna és rozskenyér

sütödéjét

valamint liszt, dara, élesztő és sóke-reskedését a t. fogyasztóközönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. szám.

TELEFON 350. 37—

GROSSINGER-féle

Lili créme a legszebb körszépítő és bőrfinomító készítmény. 37-52

Dr. LEHMANN-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk.

Momirovits P.

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.

„Stefanovits L. Fia“ házában

ajánlja nagyválasztékú női-, férfi és gyermekruhák nyári újdonságait, továbbá remek pongyola és Clouse különlegességeit s minden e szakmához tartozó cikkeit. — Különösen felhívom a n. é. vevőközönség figyelmét rendkívül előnyös áramra, valamint pontos és előzékeny kiszolgálásra s a kiváló finom minőségekre, melyekkel a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem, miért is kérem szíves pártfogását.

21-52

Az „Ujvidéki Népbank Részvénytársaság“ rendes betétek valamint heti és perselybetétek után netto 5 1/2% kamatot fizet.

33—